

Στους άμεσους στόχους του Μουσείου μας και μάλιστα στη δύσκολη οικονομική συγκυρία που βιώνουμε είναι μεταξύ άλλων και η υλοποίηση εκθέσεων αναζητώντας συνεργασίες με φορείς του εσωτερικού και του εξωτερικού, στα πλαίσια θεσμοθετημένων διοργανώσεων και μη, με σκοπό την προώθηση του επιστημονικού διαλόγου και τη διάχυση της γνώσης στο ευρύ και ειδικό κοινό όσον αφορά ποικίλα θέματα που σχετίζονται με εκφάνσεις του βυζαντινού, μεταβυζαντινού πολιτισμού και γενικότερα των αλληλεπιδράσεων στα πλαίσια της οικουμενικής βυζαντινής αυτοκρατορίας.

Η φωτογραφική έκθεση με τίτλο «Το φως των Γραμμάτων», που εγκαινιάζουμε σήμερα, εντάσσεται στους παραπάνω στόχους και αποτελεί μια από τις δράσεις του Μουσείου μας στα πλαίσια του έτους Κυρίλλου και Μεθοδίου που ανακήρυξε ο Δήμος Θεσσαλονίκης για το 2013 επιθυμώντας να τιμήσουμε και να γνωρίσουμε στο ευρύ κοινό την καθοριστική συμβολή των Θεσσαλονικέων αδελφών Κωνσταντίου - Κυρίλλου και Μεθοδίου στην επινόηση και καθιέρωση του τρίτου επίσημου αλφαβήτου της σημερινής Ευρωπαϊκής Ένωσης, του σλαβικού αλφαβήτου και στη συνακόλουθη διάδοση του Χριστιανισμού στον κόσμο των Σλάβων.

Η έκθεση δημιουργήθηκε από το Ινστιτούτο Πολιτισμού του Υπουργείου Εξωτερικών της Βουλγαρίας και το Κέντρο Σλαβικών και Βυζαντινών Μελετών, Ίδρυμα Elena και Ivan Dujčev, με αφορμή τη συμπλήρωση 1150 χρόνων από την ιεραποστολή των Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου και τη δημιουργία του σλαβικού αλφαβήτου. Ο εμπνευσμένος τίτλος δείχνει ακριβώς τη σημασία του αλφαβήτου ως που φώτισε κυριολεκτικά και μεταφορικά τον σλαβικό κόσμο και καθόρισε την εξέλιξη του πολιτισμού του. Παρουσιάζονται μια σειρά από τα σημαντικότερα διακοσμημένα χειρόγραφα που χρονολογούνται από τον 10ο έως τον 17ο αιώνα, γραμμένα στο γλαγολιτικό και κυριλλικό αλφάβητο και σήμερα φυλάσσονται σε διάφορα μουσεία και πολιτιστικά ιδρύματα του κόσμου.

Η οργάνωση της έκθεσης αποτελεί συνεργασία του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού με το Γενικό Προξενείο της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας στη Θεσσαλονίκη και το Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Έρχεται σε συνέχεια της έκθεσης που παρουσιάστηκε στο Μουσείο μας τον περσινό Μάιο με έργα 30 σύγχρονων καλλιτεχνών από τη Φιλιπούπολη με το τίτλο "Κυρίλλιτσα" εμπνευσμένων από το κυριλλικό αλφάβητο. Ο Κωνσταντίνος – μοναστικό όνομα Κύριλλος, φιλόλογος και λόγιος από τη Θεσσαλονίκη επελέγη στο β' μισό του 9ου αι. (863) από το βυζαντινό αυτοκράτορα

Μιχαήλ Γ΄ να ηγηθεί μιας ιεραποστολής, μαζί με τον αδελφό του Μεθόδιο, στους Σλάβους της σημερινής Κεντρικής Ευρώπης. Για την καταγραφή των ιερών κειμένων στην παλαιοσλαβική γλώσσα και τη μετάφρασή τους από την ελληνική επινόησε ένα πρωτότυπο αλφάβητο με 38 γράμματα, δηλαδή ένα γράμμα για κάθε φθόγγο της σλαβικής γλώσσας, το οποίο ονομάστηκε γλαγολιτικό, από το ρήμα glagolati, που σημαίνει «ομιλώ». Το αλφάβητο αυτό διαδόθηκε στην Κεντρική Βοημία, στη νότια Πολωνία, στην Κροατία και τη Βουλγαρία. Το 893 αντικαταστάθηκε στη Βουλγαρία από ένα άλλο αλφάβητο, το **κυριλλικό** που ονομάστηκε έτσι προς τιμήν του Κωνσταντίνου - Κύριλλου, το οποίο βασίζεται στη μεγαλογράμματη ελληνική γραφή, και επικράτησε στους επόμενους αιώνες.

Ευχαριστούμε θερμά το Γενικό Προξενείο της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας τον κ. Γενικό Πρόξενο για την υποστήριξη, το Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, τον πρόεδρο καθηγητή κ. Δημήτριο Κυρκιλή, τον τέως πρόεδρο, αν. καθηγητή, κ. Νίκο Μαραντζίδα και την κ. Στεφανία Φιλίποβα Μερτζιμέκη για την πολύτιμη βοήθειά τους και την άψογη συνεργασία, τη χορωδία του Ακαδημαϊκού Μουσικού Συνδέσμου Θεσσαλονικέων για τη συμμετοχή τους στην αποψινή εκδήλωση, και το προσωπικό του Μουσείου που εργάστηκαν για ένα άρτιο αποτέλεσμα.